

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
Тарих факультеті
Археология, этнология және музеология кафедрасы

Бекітілді

Тарих факультетінің Ғылыми кеңесінде
Хаттама № 2 «29 қыркүйек» 2025 ж.
Факультет деканы Байғунаков Д.С.

**7127 «КӨШПЕНДІ ӨРКЕНИЕТ» ПӘНІНІҢ ҚОРЫТЫНДЫ ЕМТИХАН
БАҒДАРЛАМАСЫ**

«6B02211 –Этнология және антропология» білім беру бағдарламасы
3 курс, көктемгі семестр
9 кредит

Алматы 2025 жыл

Пәннің қорытынды емтихан бағдарламасын құрған: т.ғ.к. Тургунбаев Е.М.

Пәннің қорытынды емтихан бағдарламасы: «6B02211-Этнология және антропология» білім беру бағдарламасы негізінде әзірленген.

Археология, этнология және музеология кафедрасы мәжілісінде қаралды және ұсынылды
«_02_»_09__2025 ж., хаттама №_1_

Кафедра меңгерушісі Жуматаев Р.С.

Оқыту және білім беру сапасы бойынша
академиялық комитеттің төрайымы Бижанова М.Т.
«_05_»_09__2025 ж., хаттама №_1_

Кіріспе

Студент «Көшпенді өркениет» пәні бойынша емтиханды жазбаша-офлайн форматта тапсырады. Бағдарлама «Универ» жүйесіне жүктелді.

I. Қорытынды емтихан бағдарламасын өткізу тәртібі:

1. Емтихан жазбаша түрінде өткізіледі.
2. Емтиханның өтуін қадағалу бақылау камералар, оқытушылардың кезекшілігі арқылы жүзеге асады.
3. Емтихан сұрақтары «Универ» жүйесіне үш блокқа бөлу арқылы енгізіледі.

II. Қорытынды емтихан бағдарламасының регламенті:

1. Емтихан кесте бойынша өткізіледі.
2. Емтихан тапсыру ережесіне сай, студент емтиханға 30 минут қалғанда аудиторияда болуы керек.
3. Емтихан қабылдау ұзақтығы 2 сағат.

III. Қорытынды емтихан бағдарламасының ережелері:

1. Емтихан барысында студент ұялы телефон, оқулықтар, дәптер, құлаққап және т.б. бөгде заттарды ұстауға, өзімен бірге алып кіруге тыйым салынады. Сонымен қатар басқа студенттармен сөйлесуге, артық қимыл жасауға, артына қарауға болмайды. Емтихан барысын бейне бақылау арқылы мониторинг тобы бақылап отырады. Аталған ережелерді бұзу фактісі анықталса, студент емтиханнан шығарылады.

IV. Қорытынды емтихан бағдарламасының нәтижелері:

1. Студенттердің жазбаша жұмыстарын пән оқытушысы тексеріп, баллдарды «Универ» жүйесіне енгізеді.
2. Оқытушы барлық студенттердің баллдарын мұқият тексеріп, емтихан тізімдемесін «Универ» жүйесінде сақтайды.
3. «Универ» жүйесіндегі қорытынды тізімдемеге студенттердің баллдары 48 сағаттың ішінде қойылуы тиіс.
4. Емтихан нәтижелері бақылау камералардың нәтижелері негізінде қайта қаралуы мүмкін.
5. Егер студент емтихан тапсыру ережесін бұзса, студенттердің емтихан нәтижелері жойылады.

Қорытынды емтихан 15 аптада алған білімнің нәтежиесі ретінде жазбаша түрде жүргізіледі. Төмендегі тақырыптар бойынша тапсырмалар беріледі:

1. Кіріспе. Көшпелі халықтардың тарихы мен мәдениетін оқытудағы зерттеу әдістері.
2. Көшпенділер өркениетіндегі туыстық қарым-қатынастың этно мәдени, этно-психологиялық ерекшеліктері, тарихнама.
3. Еуразия көшпенділерінің мал шаруашылығы.
4. Евразияның ерте көшпенділерінің экологиясы.
5. Көне түркі дәуіріндегі көшпелі өмір.
6. Көшпелі шаруашылықтың типологиясы.
7. Көшпелілердің шаруашылықты ұйымдастыру заңдылықтары.
8. Көшпенділердегі аңшылық дәстүрі.
9. Көшпенділер өркениетіндегі музыкалық өнер.
10. Еуразия көшпенділерінің киімдері.
11. Көшпенді халықтардың мереке күндері мен ойындары.
12. Көшпенділердің туыстық қарым-қатынасы.
13. Көшпенділер өркениетіндегі ас-тағам мәдениеті.
14. Көшпелі халықтардың діни наным сенімдері.
15. Көшпелілер дәуіріндегі Ұлы Дала өркениеті

Емтихан тапсыру кезінде студенттар қабілетті болуы тиіс:

- Көшпенді халықтардың әлемдік өркениеттің дамуына ықпал жасаған еңбектері мен функцияларын анықтайдайды

- Көшпенділер өркениетінің негіздерін өз бетінше саралайды.
- Көшпенділер тарихындағы негізгі кезеңдерге қатысты мәселелерді талдайды.
- Көшпеліліктің шығуын, оның бастапқы дамуын, оның материалдық және рухани мәдениетке ықпалы оны зерттеу әдістерінің жүйесін құрады.

Әдебиеттер тізімі

1. Древние цивилизации Евразии. История и культура. М., Восточная литература, РАН. 2001., с. 52-53.
2. Кляшторный С.Г., Савинов Д.Г. Степные империи древней Евразии. - Санкт-Петербург: Филологический факультет СПбГУ, 2005. - 346 с.
3. Доманин А.А. Монгольская империя Чингизидов. Чингизхан и его преемники. - М.: ЗАО Центрполиграф, 2005.
4. Крадин Н. Н. Кочевники Евразии. Алматы: Дайк-Пресс, 2007. 416 с.
5. Хазанов А. М. Кочевники и внешний мир. 3-е изд. Алматы: Дайк-Пресс, 2000. 604 с.
6. Нұғман Б.Ғ. Ұлы дала өркениеті : Оқу құралы / Нұғман Б.Ғ., Шаймұқанова С.Д.; Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті.- Қарағанды : ҚарМТУ баспасы, 2009. - 91 б.
7. Орталық Азия көшпелілері өркениетінің тарихы: 2-т. Орталық Азия көшпелілерінің дәстүрлі мәдениеті: негіздері және тарихи сабақтары: монография / жауапты ред., Т. Омарбеков. – Алматы: Қазақ университеті, 2015. – 452 б.

ҚОРЫТЫНДЫ БАҚЫЛАУДЫ КРИТЕРИАЛДЫ БАҒАЛАУ РУБРИКАТОРЫ

Пән: Көшпенді өркениет

Форма: жазбаша (оффлайн). Платформа: Univer АЖ

Балл Критерилер	ДЕСКРИПТОРЛАР				
	«Өте жақсы»	«Жақсы»	«Қанағаттанарлық»	«Қанағаттанарлықсыз»	
	1 сұрақ. Максималды балл – 33 балл				
	30-33 балл	23-29 балл	15-22 балл	8-14 балл	0-7 балл
Көшпенді өркениет бойынша зерттеу саласындағы негізгі білімді түсіну. Сұрақтың теориялық негіздерін түсіндіру және түсіну	"Өте жақсы" деген баға көшпенді өркениет мәселелерін талдап, ғалымдардың еңбектерін саралап, аудиторияда өткен сабақты толық меңгеріп, терең ғылыми тұжырым жасап, сұраққа толық жауап жазу.	"Жақсы" деген баға жауаптылық, бірақ кейбір мәселелер қамтылмаған, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігінде кәте жіберілген. Жауапта стилистикалық қателіктердің болуы, терминдердің	"Қанағаттанарлық" деген баға билетте ұсынылған сұраққа толық жауаптың жазылмауы, негізгі ерекшеліктерді, үстіртін дәлелдейді, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігінің бұзылуына жол береді, сұрақтың	Қойылған сұраққа дұрыс жауап жазбай, кәте дәлелдеу, дұрыс емес қорытынды жасау.	Негізгі ұғымдарды, теорияларды білмеу. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.

		дұрыс қолданылмауы мүмкін.	мазмұнын ашпайды.		
--	--	----------------------------	-------------------	--	--

2 сұрақ. Максималды балл – 33 балл

Балл Критерилер	30-33 балл	23-29 балл	15-22 балл	8-14 балл	0-7 балл
Білім мен әдістемелерді қолдану, зерттеу саласындағы мәселелерді шешуді негіздеу. Көшпенді өркениет мәселелерін ұғынуы.	Көшпенді өркениетке қатысты сұрақтарды толық орындау, қойылған сұрақтардың мазмұнын ашу, курстың практикалық мәселелерін шешу.	Оқу тапсырмасын ішінара орындау, курстың практикалық міндеттерін толық аша алмау, ғылыми тұжырымдарды дұрыс жеткізе алмау.	Негізгі дереккөздерге тиісті және орынды сілтемелер беріледі. Практикалық Ұсынымдар маңыздылау емес, мұқият талдауға негізделмеген және таяз. Дәлелдер үстіртін қолданылады.	Тапсырманы шешудің ұтымсыз әдісі қолданылған, сұрақтар жалпылама жазылған, зерттеулерді аз немесе мүлдем қолданбаған, нормадан асатын қателіктер мен кемшіліктер бар.	Сұрақпен жауаптың мазмұны сәйкес келмейді. Практикалық ұсынымдар мүлдем жоқ немесе өте төмен сапада. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.

3 сұрақ. Максималды балл – 34 балл

Балл Критерилер	30-34 балл	23-29 балл	15-22 балл	8-14 балл	0-7 балл
Көшпенді өркениеттің өзектілігін түсіндіруге, бағалауға, тәжірибеде қолдануға қабілеттілігі.	Оқу тапсырмасын толық орындап, қойылған сұраққа жан-жақты, дәлелді жауап беру, курстың практикалық мәселелерін шешу. Терминдерді қолдану, ғылыми тұжырымдар	Тұжырымдамалық материалды пайдалануда дәлсіздікке, жалпылау мен тұжырымдардағы кішігірім қателіктерге жол беріледі, бұл тапсырманың жалпы деңгейіне әсер етпейді.	Негізделген ғылыми ережелердің қолданылуы ментуралы тұжырымдар нақты емес және нәтижесіз, стилистикалық және грамматикалық қателіктер, сондай-ақ практикалық шешімнің	Тапсырма өрескел қателіктермен орындалды, сұрақтарға жауаптар толық емес, тұжырымдамалық материалдар мен дәлелдер нашар пайдаланылған.	Тапсырма орындалмады, қойылған сұрақтарға жауаптар жоқ, талдау материалдары мен құралдары пайдаланылмады. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.

	жасау.		нәтижелерін өңдеуде дәлсіздіктерді ң болуы.		
--	--------	--	--	--	--